Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (šesti senat)

z dne 1. julija 2021 *

„Predhodno odločanje – Pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah – Uredba (EU) št. 650/2012 – Evropsko potrdilo o dedovanju – Veljavnost overjene kopije potrdila, ki ne vsebuje datuma prenehanja veljavnosti – Člen 65(1) – Člen 69 – Učinki potrdila za osebe, ki so navedene v potrdilu, vendar niso zahtevale njegove izdaje – Člen 70(3) – Datum, ki se upošteva pri presoji veljavnosti kopije – Učinki na dokazno vrednost kopije“

V zadevi C-301/20,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija) z odločbo z dne 27. maja 2020, ki je na Sodišče prispela 7. julija 2020, v postopku

UE,

HC

proti

Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG,

ob udeležbi

zapuščine osebe VJ,

SODIŠČE (šesti senat),

v sestavi L. Bay Larsen, predsednik senata, C. Toader (poročevalka), sodnica, in N. Jääskinen, sodnik,

generalni pravobranilec: M. Campos Sánchez-Bordona,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za avstrijsko vlado J. Schmoll, E. Samoilova in A. Posch, agenti,

* Jezik postopka: nemščina.

– za nemško vlado J. Möller, M. Hellmann in U. Bartl, agenti,

– za špansko vlado M. J. Ruiz Sánchez, agentka,

– za madžarsko vlado M. Z. Fehér in K. Szíjjártó, agenta,

– za Evropsko komisijo M. Wilderspin in M. Heller, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 29. aprila 2021

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 63, 65(1), 69 in 70(3) Uredbe (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju (UL 2012, L 201, str. 107, ter popravka v UL 2012, L 344, str. 3, in UL 2013, L 60, str. 140).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med UE in HC, sinom in hčerko pokojnega VJ, ki je imel zadnje običajno prebivališče v Španiji, na eni strani, ter Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG, banko s sedežem v Avstriji, na drugi strani v zvezi z zahtevo za vračilo denarnega zneska in vrednostnih papirjev, ki jih je ta banka položila v sodni depozit.

Pravni okvir

3 V uvodnih izjavah 7, 67, 71 in 72 Uredbe št. 650/2012 je navedeno:

„(7) Pravilno delovanje notranjega trga bi bilo treba omogočiti z odpravo ovir za prosto gibanje oseb, ki se danes srečujejo s težavami pri uveljavljanju svojih pravic pri dedovanju s čezmejnimi posledicami. V evropskem območju pravice morajo imeti državljani možnost vnaprej urediti svoje dedovanje. Učinkovito je treba zagotavljati pravice dedičev in volilojemnikov, drugih oseb, ki so blizu zapustniku, ter upnikov zapuščine.

[…]

(67) Za hitro, nemoteno in učinkovito urejanje dedovanja s čezmejnimi posledicami v Evropski uniji bi moral[i] imeti dediči, volilojemniki, izvršitelji oporoke ali upravitelji zapuščine možnost, da zlahka dokažejo svoj status in/ali uveljavlja[jo] svoje pravice in pooblastila v drugi državi članici, na primer v državi članici, v kateri je zapuščina. V ta namen bi morala ta uredba določati uvedbo enotnega potrdila, tj. evropskega potrdila o dedovanju (v nadaljnjem besedilu: potrdilo), ki se izda za uporabo v drugi državi članici. […]

(71) Potrdilo bi moralo imeti enake učinke v vseh državah članicah. Samo po sebi ne bi smelo biti izvršilni naslov, imeti pa bi moralo dokazno moč, poleg tega bi se moralo zanj predpostavljati, da točno odraža elemente, ki so bili ugotovljeni po pravu, ki se uporablja za dedovanje, ali po katerem koli drugem pravu, ki se uporablja za posamezne elemente, kot je materialna veljavnost razpolaganja za primer smrti. […] Vsakomur, ki izroči plačilo ali

preda zapuščino osebi, ki je v potrdilu navedena kot upravičena, da prejme takšno plačilo ali premoženje kot dedič ali volilojemnik, bi bilo treba zagotoviti ustrezno zaščito, če je ravnal v dobri veri in se pri tem zanašal na to, da so informacije, navedene v potrdilu, točne. Enako zaščito bi bilo treba zagotoviti vsakomur, ki se zanaša na to, da so informacije, navedene v potrdilu, točne, in ki kupi ali prejme premoženje od osebe, ki je v potrdilu navedena kot upravičena, da razpolaga s tem premoženjem. Zaščito bi bilo treba zagotoviti, če se predložijo še vedno veljavne overjene kopije. […]

(72) Pristojni organ bi moral izdati potrdilo na zahtevo. Organ izdajatelj bi moral izvirnik potrdila obdržati, prosilcu zahtevka in vsem drugim osebam, ki izkažejo upravičeni interes, pa izdati eno ali več overjenih kopij. […]“

4 Člen 62 te uredbe, naslovljen „Uvedba evropskega potrdila o dedovanju“, določa:

„1. Ta uredba uvaja evropsko potrdilo o dedovanju (v nadaljnjem besedilu: potrdilo), ki se izda za uporabo v drugi državi članici in ima učinke, ki so navedeni v členu 69.

2. Uporaba potrdila ni obvezna.

3. Potrdilo ne nadomešča nacionalnih dokumentov, ki se za podobne namene uporabljajo v državah članicah. Vendar potrdilo, potem ko je bilo izdano za uporabo v drugi državi članici, učinkuje, kot je navedeno v členu 69, tudi v državi članici, katere organi so ga izdali v skladu s tem poglavjem.“

5 Člen 63 te uredbe, naslovljen „Namen potrdila“, določa:

„1. Potrdilo je namenjeno dedičem, volilojemnikom z neposrednimi pravicami v dedni zadevi in izvršiteljem oporoke ali upraviteljem zapuščine, ki morajo v drugi državi članici dokazati svoj status ali uveljavljati svoje pravice kot dediči ali volilojemniki in/ali pooblastila kot izvršitelji oporoke ali upravitelji zapuščine.

2. Potrdilo se lahko uporablja zlasti, da se dokaže eno ali več od naslednjega:

(a) status in/ali pravice posameznega dediča oziroma volilojemnika, omenjenega v potrdilu, in njihovi deleži na zapuščini;

[…]“

6 Člen 65 iste uredbe, naslovljen „Zahteva za potrdilo“, določa:

„1. Potrdilo se izda na zahtevo katere koli osebe iz člena 63(1) (v nadaljnjem besedilu: prosilec).

[…]

3. Zahteva vsebuje podatke, naštete v nadaljevanju, kolikor prosilec takšne podatke pozna in kolikor so potrebni za to, da lahko organ izdajatelj potrdi elemente, za katere prosilec želi, da se potrdijo; zahtevi se priložijo vse ustrezne listine bodisi v izvirniku bodisi kopije, ki izpolnjujejo pogoje, potrebne za ugotovitev njihove verodostojnosti, brez poseganja v člen 66(2):

[…]

(e) podatke o morebitnih drugih upravičencih na podlagi razpolaganja s premoženjem za primer smrti in/ali na podlagi zakona: priimek in ime/imena ali ime organizacije, identifikacijska številka (če obstaja) in naslov;

[…]“

7 Člen 68 Uredbe št. 650/2012, naslovljen „Vsebina potrdila“, določa:

„Potrdilo vsebuje naslednje podatke, kolikor so potrebni za namen, za katerega se potrdilo izda:

[…]

(g) podatke o upravičencih: priimek (po potrebi priimek ob rojstvu), ime/imena in identifikacijsko številko (če obstaja);

[…]“

8 Člen 69 te uredbe, naslovljen „Učinki potrdila“, določa:

„1. Potrdilo učinkuje v vseh državah članicah, ne da bi bil za to potreben kakšen poseben postopek.

2. Predpostavlja se, da potrdilo točno odraža elemente, ki so bili ugotovljeni po pravu, ki se uporablja za dedovanje, ali po katerem koli drugem pravu, ki se uporablja za posamezne elemente. Za osebo, ki [je] na potrdilu navedena kot dedič, volilojemnik, izvršitelj oporoke ali upravitelj zapuščine[,] se predpostavlja, da ima status, naveden v potrdilu, in/ali pravice ali pooblastila, navedena v potrdilu, in da ni nobenih drugih pogojev in/ali omejitev v zvezi s temi pravicami ali pooblastili, razen tistih, ki so navedeni v potrdilu.

3. Za osebo, ki na podlagi podatkov, potrjenih v potrdilu, izvrši plačila ali izroči premoženje osebi, ki je v potrdilu, navedena kot pooblaščenec za sprejem plačila ali premoženja, se šteje, da je poslovala z osebo, ki je pooblaščena za sprejem plačila ali premoženja, razen če ve, da vsebina potrdila ni točna, ali tega ne ve zaradi hude malomarnosti.

4. Če oseba, ki je v potrdilu navedena kot upravičena razpolagati z zapuščino, s to zapuščino razpolaga v korist druge osebe, velja za to drugo osebo, da je poslovala z osebo, ki je pooblaščena za razpolaganje z zadevnim premoženjem, če deluje na podlagi podatkov iz potrdila, razen če ve, da vsebina potrdila ni točna, ali tega ne ve zaradi hude malomarnosti.

5. Potrdilo je veljavna listina za vpis zapuščine v ustrezni register države članice, brez poseganja v točki (k) in (l) člena 1(2).“

9 Člen 70 navedene uredbe, naslovljen „Overjene kopije potrdila“, določa:

„1. Organ izdajatelj hrani izvirnik potrdila ter prosilcu in kateri koli drugi osebi, ki izkaže upravičeni interes, izda eno ali več overjenih kopij.

2. Organ izdajatelj za namene členov 71(3) in 73(2) hrani seznam oseb, ki so jim bile izdane overjene kopije v skladu z odstavkom 1.

3. Izdane overjene kopije so veljavne v omejenem obdobju šestih mesecev, pri čemer mora biti v overjeni kopiji naveden datum prenehanja veljavnosti. V izjemnih upravičenih primerih se lahko organ izdajatelj odloči za odstopanje, in podaljša obdobje veljavnosti. Po poteku tega roka mora vsaka oseba, ki ima overjeno kopijo, zaprositi organa izdajatelja za podaljšanje obdobja veljavnosti overjene kopije ali zaprositi za novo overjeno kopijo, da bi lahko še naprej uporabljala potrdilo za namene, določene v členu 63."

10 Člen 71 navedene uredbe, naslovljen „Popravek, sprememba ali preklic potrdila", v odstavku 3 določa:

„Organ izdajatelj o popravku, spremembi ali preklicu potrdila nemudoma obvesti vse osebe, ki so jim bile izdane overjene kopije potrdila v skladu s členom 70(1)."

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

11 Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank je v sodni depozit položila znesek denarja in vrednostnih papirjev, potem ko so HC in UE ter njun oče, VJ, zahtevali vračilo tega premoženja, pri čemer so se sklicevali na obstoj konkurenčnih pravic, katerih utemeljenost je bila sporna.

12 VJ, ki je imel zadnje običajno prebivališče v Španiji, je umrl 5. maja 2017. Po tej smrti je v skladu s španskim pravom postopek dedovanja potekal pri španskem notarju.

13 HC in UE sta predlagala sprostitev zaseženega premoženja in Bezirksgericht Bregenz (okrajno sodišče v Bregenzu, Avstrija) predložila overjeno kopijo evropskega potrdila o dedovanju, ki ga je navedeni španski notar izdal na zahtevo HC, da bi dokazala svoj status dedičev po VJ v skladu s členom 62 in naslednjimi členi Uredbe št. 650/2012. Ta kopija v obliki „obrazca V" (v nadaljevanju: obrazec V), kot je določen z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 1329/2014 z dne 9. decembra 2014 o obrazcih iz Uredbe št. 650/2012 (UL 2014, L 359, str. 30), v rubriki „Velja do" vsebuje navedbo „neomejeno". UE je v navedenem potrdilu poleg imena svoje sestre naveden kot upravičenec do polovice zadevne dediščine.

14 Bezirksgericht Bregenz (okrajno sodišče v Bregenzu) je zahtevek tožečih strank zavrnilo. Landesgericht Feldkirch (deželno sodišče v Feldkirchu, Avstrija) je pritožbo zoper prvostopenjsko odločbo zavrnilo. Menilo je, prvič, da lahko le oseba, ki je zaprosila za izdajo evropskega potrdila o dedovanju, s predložitvijo tega potrdila dokaže svoje pravice, drugič, da je izdaja kopije takega potrdila brez omejitve veljavnosti v nasprotju z zahtevo, da pri obravnavi te kopije velja šestmesečni rok veljavnosti, in tretjič, da bi morala biti ta kopija veljavna na datum, ko je prvostopenjsko sodišče izdalo svojo odločbo.

15 Zoper odločbo Landesgericht Feldkirch (deželno sodišče v Feldkirchu) je bila vložena revizija pri predložitvenem sodišču, Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija). Navedeno sodišče poudarja, da je v skladu z avstrijskim pravom za sprostitev zaseženih sredstev, dokler ni izdana pravnomočna sodna odločba, potrebna skupna pisna zahteva vseh strank („nasprotne stranke"). Predložitveno sodišče se tako za izdajo odločbe sprašuje, ali je mogoče kopijo evropskega potrdila o dedovanju uporabiti za dokazovanje pravic dedičev.

16 Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče) na prvem mestu zlasti dvomi o veljavnosti overjene kopije, ki ne vsebuje datuma prenehanja veljavnosti. Poudarja, da Uredba št. 650/2012 tega primera ne določa in da v zvezi s tem ni sodne prakse Sodišča. Predložitveno sodišče navaja, prvič, možnost, da ta dokument zaradi te nepravilnosti nima učinkov, in drugič, dejstvo, da bi

lahko navedba „neomejena časovna veljavnost“ pomenila podaljšanje obdobja veljavnosti, če bi jo bilo mogoče šteti za „izjemen primer“ v smislu člena 70(3) te uredbe. Vendar naj bi bilo mogoče besedilo te določbe razlagati tudi tako, da je veljavnost tega dokumenta omejena na šest mesecev, v takem primeru pa se predložitveno sodišče sprašuje o datumu, od katerega je treba računati to obdobje.

17 Na drugem mestu se to sodišče sprašuje, ali se glede na to, da Uredba št. 650/2012 ne določa primera, v katerem le eden od dedičev zahteva izdajo evropskega potrdila o dedovanju, učinek tega potrdila nanaša le na „prosilca“ ali tudi na vse v njem navedene osebe.

18 Na tretjem mestu se predložitveno sodišče sprašuje o morebitnih posledicah prenehanja veljavnosti kopije evropskega potrdila o dedovanju. V zvezi s tem navaja obstoj razhajanj med različnimi stališči na tem področju v doktrini ter med sodno prakso avstrijskih sodišč in sodno prakso nemških sodišč glede vprašanja, ali zadostuje, da je ta kopija veljavna na dan vložitve predloga pri organu, ki odloča o zadevi, ali pa mora biti navedena kopija veljavna tudi ob izdaji odločbe.

19 V teh okoliščinah je Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člen 70(3) Uredbe št. 650/2012 razlagati tako, da kopija potrdila, ki se v nasprotju s to določbo izda za neomejeno obdobje, brez navedbe datuma prenehanja veljavnosti,

– velja in učinkuje neomejeno ali

– velja samo šest mesecev od datuma izdaje overjene kopije ali

– velja samo šest mesecev od kakega drugega datuma ali

– ne velja in ni primerna za uporabo člena 63 Uredbe št. 650/2012?

2. Ali je treba člen 65(1) Uredbe št. 650/2012 v povezavi s členom 69(3) te uredbe razlagati tako, da učinki potrdila nastopijo v korist vseh oseb, ki so v potrdilu poimensko navedene kot dediči, volilojemniki, izvršitelji oporoke ali upravitelji zapuščine, tako da lahko potrdilo v skladu s členom 63 Uredbe št. 650/2012 uporabljajo tudi te osebe, ki niso same vložile zahteve za njegovo izdajo?

3. Ali je treba člen 69 Uredbe št. 650/2012 v povezavi s členom 70(3) te uredbe razlagati tako, da je treba overjeni kopiji potrdila o dedovanju priznati legitimacijski učinek, če je bila ta kopija ob svoji prvi predložitvi še veljavna, vendar se je njena veljavnost iztekla pred zahtevano odločitvijo organa, ali pa ta določba ne nasprotuje nacionalnemu pravu, ki določa, da mora biti potrdilo veljavno tudi ob izdaji odločbe?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo in tretje vprašanje

20 Predložitveno sodišče s prvim in tretjim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 70(3) Uredbe št. 650/2012 razlagati tako, da je overjena kopija evropskega potrdila o dedovanju, ki vsebuje navedbo „neomejeno časovno veljavno“, veljavna in da je treba njene učinke v smislu člena 69 te uredbe časovno neomejeno priznati, če je navedena kopija veljala ob njeni prvotni predložitvi.

21 Najprej je treba poudariti, da rok iz odstavka 3 člena 70 Uredbe št. 650/2012 ne vpliva na trajanje veljavnosti evropskega potrdila o dedovanju, temveč le na trajanje veljavnosti overjenih kopij tega potrdila. Poleg tega mora evropsko potrdilo o dedovanju, kot izhaja iz tega člena 70(1) v povezavi z uvodno izjavo 72 te uredbe, hraniti organ izdajatelj, ki izda kopije tega potrdila.

22 Iz člena 70(3) Uredbe št. 650/2012 izhaja, da so izdane overjene kopije tega potrdila veljavne v omejenem obdobju šestih mesecev, pri čemer mora biti v zadevni kopiji naveden datum prenehanja veljavnosti. V izjemnih upravičenih primerih lahko organ izdajatelj podaljša obdobje veljavnosti. Po poteku tega šestmesečnega roka mora vsaka oseba, ki ima overjeno kopijo evropskega potrdila o dedovanju, organa izdajatelja zaprositi za podaljšanje obdobja veljavnosti te kopije ali zaprositi za novo overjeno kopijo, da bi lahko še naprej uporabljala to potrdilo za namene, določene v členu 63.

23 Omejitev trajanja veljavnosti kopij je bila namreč določena zato, ker evropsko potrdilo o dedovanju v skladu s členom 69(1) in (2) te uredbe učinkuje v vseh državah članicah in se predpostavlja, da točno odraža elemente, ki so bili ugotovljeni po pravu, ki se uporablja za dedovanje, ali po katerem koli drugem pravu, ki se uporablja za posamezne elemente, ter status in pravice oseb, ki so navedene kot dediči, volilojemniki, izvršitelji oporoke ali upravitelji zapuščine.

24 V zvezi s tem, kot je ugotovil generalni pravobranilec v točki 41 sklepnih predlogov, šestmesečni rok iz člena 70(3) Uredbe št. 650/2012 omogoča, da se zagotovi ujemanje med vsebino overjene kopije evropskega potrdila o dedovanju in resničnim dedovanjem, ter zlasti, da se redno preverja, ali ni bilo to potrdilo popravljeno, preklicano ali spremenjeno na podlagi člena 71 te uredbe oziroma ali njegovi učinki niso bili začasno odloženi na podlagi člena 73 zadnjenavedene uredbe.

25 Iz tega izhaja, da je veljavnost take overjene kopije, razen v izjemnih primerih, omejena na šest mesecev.

26 Vendar se postavlja vprašanje, ali je treba, če je organ izdajatelj na obrazcu V izrecno navedel, da ta kopija nima datuma prenehanja veljavnosti, šteti, da je ta veljavna šest mesecev, ali pa ta neobstoj datuma prenehanja veljavnosti preprečuje uporabo navedene kopije v smislu člena 63 navedene uredbe.

27 V zvezi s tem bi bil cilj Uredbe št. 650/2012, kot je razviden iz uvodne izjave 7 te uredbe in ki je omogočanje pravilnega delovanja notranjega trga z odpravo ovir za prosto gibanje oseb, ki se srečujejo s težavami pri uveljavljanju svojih pravic v okviru dedovanja s čezmejnimi posledicami, ogrožen, če dediči ali druge osebe, ki imajo upravičen interes, ne bi mogle dokazati svojih pravic

zaradi formalne napake v overjeni kopiji evropskega potrdila o dedovanju, ki jim je bilo izdano, ampak bi morale zahtevati novo kopijo tega potrdila, kar bi lahko povzročilo podaljšanje postopka in povečanje stroškov.

28 Če je torej v overjeni kopiji evropskega potrdila o dedovanju navedena „neomejena časovna veljavnost“, je treba šteti, da je ta kopija veljavna šest mesecev.

29 Glede datuma začetka veljavnosti te kopije je treba poudariti, da mora organ izdajatelj v obrazcu V po datumu prenehanja veljavnosti overjene kopije navesti datum njene izdaje. Tako je treba obdobje veljavnosti računati od tega datuma, ki zagotavlja potrebno predvidljivost in pravno varnost v zvezi z uporabo navedene kopije.

30 Kar zadeva vprašanja predložitvenega sodišča glede datuma, ko mora biti overjena kopija evropskega potrdila o dedovanju veljavna, da učinkuje v smislu člena 69 Uredbe št. 650/2012, in zlasti glede prenehanja veljavnosti te kopije med postopkom, je treba poudariti, da nobena določba te uredbe na to vprašanje ne odgovarja neposredno.

31 Vendar, kot je poudaril generalni pravobranilec zlasti v točki 49 sklepnih predlogov, morajo biti učinki te kopije enaki v vseh državah članicah, tako da mora veljavnost te kopije urejati Uredba št. 650/2012.

32 Iz uvodne izjave 71 Uredbe št. 650/2012 je namreč razvidno, da mora evropsko potrdilo o dedovanju imeti enak učinek v vseh državah članicah in da bi bilo treba zagotoviti zaščito osebam, ki se zanesejo na pravilnost informacij, navedenih v potrdilu, če se predložijo še vedno veljavne overjene kopije. To zagotavlja zlasti zaščito tretjih oseb, ki izročijo plačilo ali prenesejo zapuščino osebi, ki je v potrdilu navedena kot upravičena, da takšno plačilo ali premoženje prejme kot dedič.

33 Če bi se torej veljavnost overjene kopije evropskega potrdila o dedovanju zahtevala na dan, ko organ, pri katerem je bila ta kopija predložena, sprejme predlagano odločbo, ali med sodnim postopkom, ki se nanaša nanjo, in ne na dan vložitve predloga, bi taka zahteva lahko posegla v pravice dedičev in drugih upravičencev do zapuščine, ki bi morali – ker nimajo nikakršnega vpliva na trajanje postopka, v katerem je izdana ta odločba – po potrebi večkrat zaprositi za tako kopijo in jo predložiti.

34 Kot je generalni pravobranilec navedel v točkah 58 in 59 sklepnih predlogov, bi ta razlaga povzročila zamudo, dodatne postopke in trud tako za osebe, na katere se dedovanje nanaša, kot za to pristojne organe, in bi bila v nasprotju s ciljem Uredbe št. 650/2012, ki je, kot je bilo opozorjeno v točki 27 te sodbe, hitro, nemoteno in učinkovito urejanje dedovanja s čezmejnimi posledicami in pravic oseb, na katere se dedovanje nanaša, kot je razvidno iz uvodnih izjav 7 in 67 te uredbe.

35 Poleg tega člen 71(3) Uredbe št. 650/2012 določa, da organ izdajatelj nemudoma obvesti osebe, ki so jim bile izdane overjene kopije – katerih seznam hrani v skladu s členom 70(2) te uredbe – o vseh popravkih, spremembah ali preklicih evropskega potrdila o dedovanju, da bi se v skladu z uvodno izjavo 72 navedene uredbe izognilo zlorabi teh kopij in da se omeji tveganje, da se overjena kopija, katere veljavnost je ob izdaji predlagane odločbe prenehala, ne bi ujemala z vsebino evropskega potrdila o dedovanju.

36 V zvezi s tem, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 70 sklepnih predlogov, kadar ima organ, ki mu je predložena overjena kopija evropskega potrdila o dedovanju, podatke, ki razumno utemeljujejo njegov dvom o stanju tega potrdila, lahko izjemoma zahteva predložitev nove kopije ali kopije, katere veljavnost je bila podaljšana.

37 Glede na vse zgornje preudarke je treba na prvo in tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člen 70(3) Uredbe št. 650/2012 razlagati tako, da je overjena kopija evropskega potrdila o dedovanju, ki vsebuje navedbo „neomejeno časovno veljavno“, veljavna šest mesecev od datuma njene izdaje in učinkuje v smislu člena 69 te uredbe, če je bila veljavna ob njeni prvotni predložitvi pristojnemu organu.

Drugo vprašanje

38 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 65(1) Uredbe št. 650/2012 v povezavi z njenim členom 69(3) razlagati tako, da evropsko potrdilo o dedovanju učinkuje za vse osebe, ki so v njem poimensko navedene kot dediči, volilojemniki, izvršitelji oporoke ali upravitelji zapuščine, čeprav niso sami zahtevali njegove izdaje.

39 V členu 63(1) in (2)(a) navedene uredbe, ki se nanaša na namen evropskega potrdila o dedovanju, je naveden seznam oseb, ki lahko uporabljajo to potrdilo, in sicer dediči, volilojemniki z neposrednimi pravicami v dedni zadevi in izvršitelji oporoke ali upravitelji zapuščine, da bi v drugi državi članici dokazali zlasti svoj status in/ali svoje dedne pravice (glej v tem smislu sodbo z dne 1. marca 2018, Mahnkopf, C-558/16, EU:C:2018:138, točka 36 in navedena sodna praksa).

40 V skladu s členom 65(1) Uredbe št. 650/2012 se evropsko potrdilo o dedovanju izda na zahtevo katere koli osebe iz člena 63(1) te uredbe. Člen 65(3)(e) te uredbe določa, da zahteva za evropsko potrdilo o dedovanju vsebuje med drugim podatke o morebitnih upravičencih na podlagi razpolaganja s premoženjem za primer smrti in/ali na podlagi zakona, razen prosilca. Ta podatek mora biti v skladu s členom 68(g) te uredbe naveden v tem potrdilu.

41 Člen 69(3) Uredbe št. 650/2012 določa, da se plačila ali izročitev premoženja lahko opravijo na podlagi podatkov, navedenih v evropskem potrdilu o dedovanju, v korist osebe, ki je v njem navedena kot dedič, volilojemnik, izvršitelj oporoke ali upravitelj, ki je pooblaščen za sprejemanje plačil ali premoženja. Tako se lahko učinki evropskega potrdila o dedovanju nanašajo na to osebo, ne da bi bilo v tej določbi navedeno, ali mora biti ta oseba prosilec.

42 Poleg tega – ne glede na status prosilca – organ izdajatelj, ki hrani izvirnik potrdila, na podlagi člena 70(1) te uredbe izda eno ali več overjenih kopij prosilcu in kateri koli osebi, ki izkaže upravičen interes. Iz tega sledi, da bi bila obveznost, ki nalaga, da je oseba, ki se sklicuje na overjeno kopijo evropskega potrdila o dedovanju, nujno tista, ki je prvotno zaprosila za potrdilo, v nasprotju z besedilom člena 70(1) navedene uredbe.

43 Nobena od teh določb osebi, ki uporablja overjeno kopijo evropskega potrdila o dedovanju, da bi lahko uveljavljala učinke tega potrdila, ne nalaga, da mora biti prosilec za to potrdilo.

44 Poleg tega, kot je Evropska komisija navedla v pisnem stališču, če bi morala vsaka zainteresirana oseba zaprositi za evropsko potrdilo o dedovanju in overjeno kopijo za dano dedovanje, medtem ko so bila potrdila in kopije za to dedovanje že izdana, bi to povzročilo nepotrebne stroške. Taka obveznost pa bi bila v nasprotju s ciljem Uredbe št. 650/2012, kot je razviden iz njene uvodne izjave 67, in sicer hitro, nemoteno in učinkovito urejanje dedovanja s čezmejnimi posledicami.

45 Glede na zgoraj navedeno je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 65(1) Uredbe št. 650/2012 v povezavi s členom 69(3) te uredbe razlagati tako, da evropsko potrdilo o dedovanju učinkuje za vse osebe, ki so v njem poimensko navedene, tudi če te niso same zahtevale njegove izdaje.

Stroški

46 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (šesti senat) razsodilo:

1. **Člen 70(3) Uredbe (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju je treba razlagati tako, da je overjena kopija evropskega potrdila o dedovanju, ki vsebuje navedbo „neomejeno časovno veljavno“, veljavna šest mesecev od datuma izdaje in učinkuje v smislu člena 69 te uredbe, če je bila veljavna ob prvotni predložitvi pristojnemu organu.**

2. **Člen 65(1) Uredbe št. 650/2012 v povezavi s členom 69(3) te uredbe je treba razlagati tako, da evropsko potrdilo o dedovanju učinkuje za vse osebe, ki so v njem poimensko navedene, tudi če te niso same zahtevale njegove izdaje.**

Podpisi